

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

Válasz a petícióra.

Hegyi Antal és általa félrevezetett néhány választó polgár azon a czímen támadta meg dr. Baross János mandátumát, hogy ahhoz etetés-ítás és a választó polgárok megvesztegetése útján jutott. Feltételezi, hogy az esetben, ha Baross és pártja nem etetett-ítatott és vesztegetett volna, hát Hegyi Antal jutott volna be a magyar törvényhozó testületbe, hogy ott Csongrádváros népét képviselje.

No hát, hogy menyire szokott Hegyi Antal igazat mondni és miként akarja az ország közvéleményét félrevezetni, kitünt a f. hó 13-án végbement vármegyei bizottsági tagok választásánál. Kitünt, hogy Hegyi Antal nem kell a csongrádi nép józanabb részének, kitünt, hogy városunk választóközönségének többségét nem képes Hegyi Antal félrevezetni, megmaszlagolni.

Reméljük, hogy erre a választásra már csak nem mondhatja sem Hegyi, sem pedig párthívei, hogy ott vesztegetés vagy etetés-ítás történt volna. Sőt mi több, a szabadelvű párt a választás előtt két nappal szervezkedett és így még arra sem volt ideje, hogy egyeseket, kik nem tartoznak pártunkhoz, vagy akik a képviselő választásnál semlegesek maradtak kapacitálhattuk volna

arra, hogy szavazatukat pártunk jelöltjeire adják le.

Ha korteskedésről van szó, maguk Hegyiék beismerhetik, hogy ebben ők a mesterek. A mi pártunk tagjai közül egy sem vállalkozik sohasem arra, hogy olyan választó polgárt, akiről tudjuk, hogy nem tartozik pártunkhoz, felkeressék abból a czélből, hogy pártunk részére megnyerjék. Ellenben Hegyi Antal kortesei a szó-szoros értelmében lefűlelik a választókat, még azokat is, kikről tudják, hogy a szabadelvű párt zászlóját sohasem hagyták cserben. A mi pártunkhoz tartozó intelligens férfiak, gazdák és iparosok sokkal önértesebbek és sokkal tisztességesebbek, mint hogy korteskedés szempontjából olyanoknál is házaljanak, kik ugy a multban, mint most, más politikai és egyéni meggyőződést vallanak.

Alig néhány hónap alatt háromszor nyílt alkalmá Csongrádváros választó közönségének kimutatni azt, hogy a tisztesség útján akar haladni és nem engedi magát félrevezettetni holmi népámitók által.

Alig egy éve, hogy a választók számarányához képest azt lehet mondani óriási többséggel választotta meg Dienes Márton országgyűlési képviselőjének. Rászavaztak, még pedig legnagyobb részben Dienesre azok is, akik tulajdonképen

a politikában ellenfelei. Pedig ha akarták volna, hát biztosan győztek volna akkor is, ha pártunkhoz tartozó egyénért mentek volna a választási harciba.

Hát nem veszi észre Hegyi Antal és nem veszi tudomásul Hegyi Antal pártja, hogy a szabadelvű pártot akkor: midőn Dienes Mártonra szavazott le, a tisztesség kérdése vezette a 48-as párthoz. No igen: mert ez a párt tudja mi a tisztesség!

A tisztesség kérdése és a becsület vezetett bennünket mindannyiszor, valahányszor Hegyi Antallal kellett szemben állnunk. Hatványozott erővel küzdünk, midőn őt látjuk az ellenpárt élén: mert tudjuk azt, hogy az ország szeme rajtunk függ és tudjuk azt, ha vele szemben csatát vesztenénk, községünk becsülete is elveszne.

Ez vezérelt bennünket akkor: midőn Dienes Mártonra adtuk le szavazatunkat, ezért küzdöttünk és ezért vezettük győzelemre dr. Baross János zászlóját és ezért mutatuk meg erőnket a f. hó 13-án lefolyt vármegyei bizottsági tagok választásánál.

Vegye hát tudomásul Hegyi Antal és pártja, de vegye tudomásul az egész ország összes pártja, hogy akkor: midőn Hegyi Antallal állunk szemben, sem etetni sem itatni sem vesztegetni nem kell egyetlen-

TARBIZA

Chopin.

Irtá: Lovas Izsó.

(Folytatás.)

Hazánk lánglelkű, világhírű zene titánja Liszt Ferenc a legnagyobb csodálattal hallgatta e két mély tudású s érzelmű zene virtouzát.

S ha Chopin honfitársai magukkal hoztak egy-egy lengyel dalt, mily isteni tehetséggel komponált hozzá egy új melódiát, melyek ha visszakerültek hazájukba, csak lelkesíteni tudták a fájó — elnyomott érzelmeket.

Ez időtájt volt, hogy megismerkedett *Dudevaut* asszonnyal a híres írónővel, ki a *George Sand* írói nevet használta. Ez volt végzete az amugy is igen gyenge szervezetű, mellbeteg művésznak. Nyolcz évig tartó ismeretségük alatt Chopin gyenge egészsége Sand Györgyben betegápolónőjére talált, kinek odaadását nem lehetett felismernie.

1837-ben Chopint heves mellbaj támadta meg, délre kellett mennie, hogy az éghajlat kigyógyítsa.

Nagy része volt a javulásban Auróra-

nak (Sand Györgynek), ki megosztotta vele a *Majorka*-szigeti életet, hol egy zárdában laktak hat hónapon át.

Együtt és egyedül azzal akit csodált és imádott, akinek páratlan szívjósága, mindent asszimiláló szerelme mintegy gátat vetett azon sötét szellemek működésének, melyek a lángeszű zeneszerző életfonalát már-már elemészttették; a tenger hullámzása, a csodásan vibráló délszaki lég, a természet a maga egyszerű fenségében, egy játékos lélek önfeláldozása: mindez oly felemelően hatott a nagybeteg Chopin finom lelkületére, hogy lankadó életkedvét vissza nyerte s egészsége némileg javult.

A *Majorka*-szigeti együttlétüket bátran lehet hasonlítani *Jókai Noémi* és *Athanáz* boldog szerelmükhöz, mely el volt zárva a nagyvilág zajától.

1840-től fogva a kóros betegség, heves mellbaja tönkre tette, ereje oly rohamosan hanyatlott, hogy élete csak lassu hervadás volt már.

Itt kezdődött Chopin szerelmi tragédiája!

A női lélek megfejthetetlen rejtélye előtt állunk, ha Chopin és Sand György további viszonyát megfigyeljük . . .

Ép akkor mikor a láz, a fájdalom legégetőbben gyötri a lánglelkű zeneköltőt,

akkor meghasonlott Aurora Chopinnal s elhagyja, mint akit sohasem ismert volna!

Chopin e feletti fájdalmában is, már úgyszólván haláltusát vív az amugy is reá nézve terhes étellel.

A *Majorka*-szigeten töltött leszboni szerelem után a megvétel, a csúfos elhagyás volt osztályrésze annak a Chopinnak, ki legszebb szerzeményeit Sand égíszé alatt írta.

Igen! Sand inspirálta Chopint a dalszerzéshez.

Halála előtt még egyszer találkozott e két művészlélek s midőn Sand megszólította Chopint, utóbbi elfordult, könyeit letörölte s szó nélkül távozott C grófné házából . . .

Chopin betegsége mindjobban — hevesebben lépett fel. Gyenge szervezete nem bírja ki a sok lelki fájdalmakat és erősen hanyatlott.

Testvérnénje Párisba siet a nagy beteg ápolni, de fájdalom ennek sem sikerül a fiatal művészt felvidítani, életét meghosszabbítani.

Halálos ágyán utolsó kívánsága az volt, hogy Potocka grófnő énekeljen neki még egy-két dalt.

A grófné a fájdalomtól megtörtén tett eleget a haldokló művész barátjának s

egy tisztességes csongrádi választót sem; mert Hegyi Antallal szemben a harcot telvenni, minden választó polgárnak becsületbeli kötelessége.

Ez a válaszuk Hegyi Antalék petíciójára és ez lenne a válaszuk akkor is, ha új választásra kerülne a sor.

— **Vasárnap.** Igen, a tisztesség kérdése! Ez az, ami után vágyakszik, epekedik a csongrádi polgár, — de hiában epekedik. De nem, elfog jönni az idő, mely talán már nincs is olyan messze, mikor a tisztesség fogalma nem leszen kérdéses, hanem annyira tisztázott eszme, hogy rá fog ismerni boldog, boldogtalan, ki nem a gyomrával, hanem az eszével gondolkodik. Van egy párt, mely a kiegyezés stádiumában áll, s amely lefogja szórni magáról a salakot, hogy kerékkötője ne legyen neki semmi, senki, mely a város, a közjó érdekében önzetlen munkálkodását megmagakassza. A tisztesség kérdése! Hallottatok, emberek? Igen? no akkor nevesetek egy nagyot és gondoljatok a közel multra vissza. Nem is olyan nagyon régen szintén volt megyebizottsági tagválasztás s akkor a tisztesség kérdése arcul csapott. Miként? Hogyan? Gondolkozzatok! Volt országgyűlési képviselőválasztás is. Akkor, persze hogy akkor is, előtérbe tolatott: a tisztesség kérdése. S a párt, mely szomjúhozza az igazságot, s mely kész sikra szállni mindenha, midőn városának, szűkebb hazájának, úgyve tisztesség kérdésévé avattatik, mint egy ember tömörült össze és a tisztesség zászlóját diadalra vitte. Aztán, hiszen az idő nem áll meg a tisztesség fogalmánál gondolkodni, ismét volt egy országgyűlési képviselőválasztás, amikor kérdéses lett megint a tisztesség kérdése. Intrika, arcátlanokodás, egyes emberek, testületek társadalmi helyzetének kicsinylése volt némelyek részéről a tisztesség kérdése. De a tisztesség mezében járók, kik nem az árnyékban haladnak, újlag fényesen oldották meg a tisztesség kérdését. S mitörtént? A tisztesség jelszavát hangoztatók, hiszen könnyű azt az ajkra venni, nem értelmezték tisztességesen a tisztesség

mikor *Marcelonak* egy szoltárát éneklé, Chopin minduntalan közbe szólt: Mily szép! Istenem, mily szép! Tovább! Tovább!

És ismét felhangzott a dal, térdre hullva imádkozott a beteget körülvevő előkelőség . . .

Másnap reggel 1849. október 17-én, éjjel 2 óraker, megköszönve barátai önfeláldozását, szerettei körében kilehelte nemes lelkét.

Temetése 30-án ment végbe. Az akkor élő legnagyobb zeneművészek művészi játéka hangjai mellett tették örök nyugalomra Chopint.

* * *

Chopin életéről egész irodalom keletkezett. Liszt F. francia nyelven nagyszerű esztétikai művet írt Chopinról. A német biographiák száma meghaladja a harminczat. Ugy a lengyel, angol zenész biblioteka is alaposan foglalkozik azzal az utóélettel, melynek nagy művészszele, kinek életében nem volt egy pillanat is, mely ne tevékenységgel mult volna s ne a lengyel dal nemzeti irányban való klasszikus fejlesztésére lett volna szánva.

Neve, művei örökké élni fognak míg művész lélek lesz a világ.

(Vége.)

fogalmát. Egy-kettő mégis megemberelte magát és leszavazott a tisztesség zászlajára, míg azok, kik folyton a levegőben járnak, lesték, hagyták volna elbukni a zászlót, melyre, szerintök is, a tisztesség kérdése, e város anyagi és szellemi felvirágzása volt felírva. Már ezek után nem kellett volna tovább értelmezgetni a tisztesség fogalmát, mert az tisztázva volt különben is egészen. Azután, azután . . . újra megyebizottsági tagválasztás történt. Ne nevesenek! A tisztesség kérdése csak felütötte fejét. Hát jól van; legyen lúd, ha kövér. És a párt, mely önzetlenül, a tisztességnek teljes tudatában szolgálja e város közügyét, ismét győzött, aminthogy a tisztességnek győzni-e kell. Ámde, a tisztesség örve alatt nem átalotta némely egyén, hogy a tisztesség diadalra jutásában is közre munkálkodjék, hanem leste a sült galambot, mások pedig törölték szavazó lapjukon a tisztességért harcoló férfiak neveit. Hát ez a tisztesség kérdése? Ilyen a hamisíthatatlan tisztesség? Feleljenek, ha tudnak.

Megyei képviselők választása.

Mult szerdán a legnagyobb rendben, de a szavazók élénk részvétele mellett esett meg a megyei képviselők választása, s Hegyi újabb nagy vereségével végződött. Hegyi előre hirdette, hogy a megyei képviselők választásánál, hol ugyanazok bírnak szavazati joggal, kik az országgyűlési képviselőválasztásnál szavazhattak, ki fog tűnni, hogy a választók többsége mellette van. De a választás újra tanúságot tett a Hegyi pártiak kisebbségben létéről, sőt beigazolta azt is, hogy a csongrádi nép kezd átlátni Hegyi szitáján, nem nyalja már annyi ember a kezét azért, hogy hivatalos dolgai intézése neki az utolsó dolga, hogy azok, kik hivatalos ügyben, mint temetés, eljegyzés, esküvő stb. hozzá menni kénytelenek, mindig kivannak téve a legdurvább támadásoknak, s mind több-több hogy föl szekerének tolásával, s nem engedni magát az orránál vezetni, nem nézi a fehéret is feketének, ha Hegyi úgy akarja.

Mindezt igazolja azon körülmény, hogy míg az országgyűlési képviselőválasztások alkalmával Hegyi 29 szavazattal maradt kisebbségben, addig ezen választás alkalmával beadott 538 szavazatlapon közlő Hegyiék részéről csupán 240 lett beadva, így tehát kisebbségük 29-ről most 58-ra emelkedett, mi minden tisztességes elemre megnyugtatólag hathat.

A választás a törvény rendelkezése értelmében délelőtti 9 óraker kezdődött, bizalmi férfiakul Ujhelyi Nándor választási elnök és Herke Ferencz helyettes elnök mellé Borbás Mihály, Siha József, Blánsik Pál és Máté Imre választották meg. A személyazonosság megállapítására az előljárásgör részéről Sinkó Imre II. bíró, Justin Lajos tanácsbeli és Holló Adolf II. jegyző rendeltettek ki.

A szavazatokat délelőtti Ujhelyi Nándor, délután Herke Ferencz szedte. Hegyiék szavazatlappja jóval nagyobb volt mint az ellenpártt és így könnyen ki lehetett venni, hogy délig a szavazatok egyformák voltak, délután azonban gyérűtek Hegyi emberei, míg az ellenpártiak mind sűrűben jelentkeztek. Délután 4 óraker Ujhelyi Nándor újra átvette Herke Ferencztől a választás vezetését, a szavazást bezárta és kihirdette a szavazatok nyilvános összeszámlálását.

A szavazatok összeszámlálását mindig az teszi késedelmessé, hogy a pártok által megállapított névsorból többen egyes neveket törölnék, míg más neveket abba beleírják, amihez ugyan mindenkinek joga van, de jellemző, hogy míg Hegyiék részéről csupán 18 igazított szavazatlapon adott be, addig az ellenpárt 46 ily szavazat-

lapot adott be. 5 óra is elmúlt, mikor Ujhelyi Nándor választási elnök a szavazatok összeszámlálásának eredményeképen kihirdette, hogy Szőke Pál 308, Forgó G. György 292, Söhlya Gyula 291, Fekete Farkas 287, Éder János 278, dr. Szarka Mihály 272, Máté József 258, L. Tóth István 243, Nagypál Imre 241, Turi A. László Cseh János 237, Vári Ferencz 232 szavazatot kapott, s így Szőke Pál, Forgó G. György, Söhlya Gyula, Fekete Farkas, Éder János és dr. Szarka Mihály szótöbbséggel Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsági tagjaul 6 évre megválasztott.

A megyepártiak ezen szép győzelmét nem előzte meg semmi korteskedés, az összes actió abból állott, hogy mult vasárnap és kedden tartattak értekezletek, de abban sem arról folyt a beszéd, hogy Hegyit érdeme szerint bíralták volna, hanem a fölszóllalók mindegyike csak arra törekedett, hogy a kiváló érdemes párttagok közül úgy állítassék össze a jelöltek névjegyzéke, hogy a jogosult ambíciók sértése pártbontást ne vonjon maga után; míg Hegyi ütötte-verte a nagydobot, — szidta rágalmazta az ellenpártiakat, s kortes szolgálatra kirendelte minden alattvalóját, köztük a harangozót, kúratorrt és a káplánt.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Dr. Baross János városunk országgyűlési képviselője a f. hó 13-án reggel ideérkezett és a f. hó 16-án a reggeli vonattal utazott vissza Budapestre, honnan pár nap mulva ismét visszajön.

— **Ártézi kutaink** közül az első 2900, a második 11.000 forintjában van a községnek. A legutóbbi kolera járvány alatt csak az első kút volt készen, annak vizét itta az egész város népe, s ennek tulajdonítható, hogy a járvány elhatalmasodni nem tudott. A kutat furó vállalkozó ugyan ennek a kútnak furásába belebukott, de a községnek bőségesen megérte e kút az 2900 frt, melybe került, s amely nélkül befejezhető nem lett volna.

— **Vörheny.** A gyermekbetegség réme, a vörheny, miután nagyobb mértékben lépett fel, a felsőbb hatóság hozzájárulásával a gondnokság a sip-utcai és keresztvári iskolákban a tanítást két hétre megszüntette. Fájdalom azonban, hogy ezzel nem vehették elejét a járvány tovaterjedésének, mert a központi elemi és a polgári iskolában is fordultak elő vörhenybetegségek. A szülők odaadó figyelme, gondozása tehát itt a legfőbb védekezés, hogy a betegség terjedésének elejét vegyék.

— **A hirdetési díjak** a jövő községi tisztújítástól kezdve az új szabályrendlet rendelkezése értelmében a község pénztárát fogják illetni, s azok 30% - a a hirdető jutalmazására fog fordíthatni.

— **Verelkedő plébános.** Ki lenne más, mint nagyvárú plébánosunk Hegyi Antal? Nálunk már egész közönséges eset: midőn Hegyi Antal a plébánia hivatalos helyiségéből valakit kidob, nagy szerencse, ha egyuttal agyba-főbe nem tiszteli. Megszokott azután hébe-hoba az is esni, hogy a plébános ur emberére talál és akkor őt nadrágolják el. Ilyen nem ritka eset esett meg vele a f. hó 11-én is d. u. 4 óraker. Ugyanis: Lekrinszky Balázs választópolgártársunknak meg kellett jelennie a csongrádi parochián házasságkötő fia keresztelésének kiváltása végett. Szerencsétlenségére a t. plébános ur nem a legjobb kedvében volt: mert éppen a f. hó 10-én ülte meg bukásának 1 havi fordulóját, Lekrinszky Balázs polgártársunk pedig éppen a f. hó 10-től visszafelé számítva egy hónapot, szavazott Hegyi Antal ellen dr. Baross Jánosra. Könnyen elképzelhető tehát, hogy a különben is nem ép galamb epével rendelkező plébánosunk martyromság dicsfényével körülövezett ábrázatát, mely rendes körülmények között a pirkadó sültök színéhez hasonlít, rögtön a szegedi csöves paprika vörös és az édes vöröshagyma ibolya színe váltotta fel.

— Takarodjál ki kutya! szólt szelid áhitattal Lekrinszky Balázs polgártársunknak.

— Kutya vagy te! zengette vissza Lekrinszky. Erre azután a t. plébános ur az általa annyira megszokott eleganciával ragadta meg Lekrinszkyt, hogy a parochia hivatalos helyiségéből gyengéden kitessékelje. Azonban Lekrinszky Balázs polgártársunk, aki sajnos nem tanulmányozta Sasku Károly illemtanát, ennél fogva nem tudta, hogy miként kell egy r. kath. plébános ily módon való kitessékelését fogadni, a maga egyszerű észjárása szerint amugy parasztosan megfogta a t. plébános ur felszentelt kacsóit és azoknál fogva hasta rántotta a r. kath. plébánia hivatal

folysójának hideg kövezetére. Melyek után egy huszármegyénk körül garnirozott istenhozókat mondva a t. plébános urnak — eltávozott a szent hajlékból.

— **Patkósögek.** Nagy hangon hirdették Hegyiek képviselő választás után, hogy így, meg amúgy, majd megmutatják ők a megyebizottsági tagok választásakor, hogy hol az igazság, hol a többség; ha nincs etetés, ami még a legelnyűbb választókat is megtáborítja, hát majd kitűdődik most, hogy csak erőszak, rábeszéléssel, eszem-iszommal, meg tudja Isten, mi mindennel nem dolgoztak ezek a szabadelvűek, hogy győzelemre juthassanak, de itt, ahol igazán tiszta választás lesz, majd kitűnik, hogy hol a többség. Nos, hát ki is tűnt; mind a szabadelvű táborból kerültek be a megyebizottságba, pedig ugyancsak mozgósítva voltak a Máték, meg a Tóthok, meg a Magyarok.

Kezdjük csak előlül: Simán folyt a szavazás d. u. 1 óráig, ekkor a Ludrovay bárka alakú kocsija szállított 4 szavazó polgárt, kik a Pannónia szálló előtt leléptek a bárkáról és megköszönve szépen a szíveséget, bementek a szabadelvű táborba és kijelentették, hogy ők nem akarnak bujni, de meg szívük is a szabadelvű zászló alá vonzódik, — szavazó lapot kértek és le is adták szavazatukat a szabadelvűekre.

Kettőre is járt az idő, mikor Hegyi Antal, a maga szavazatával igyekezett győzelmüket elősegíteni. Kimentőben találkozott Greskovits Ferenczel.

Csúflá akarta tenni, mondván: Nézzétek hiveim, ez az ember nem is köszön a papjának. «Nem is köszönök én *kednek* sose,» volt a talpra esett válasza Greskovitsnak. Hegyi még valamit szólni akart, de valaki elküldte magát, hogy jön Lekrinszki Balázs. Ugy elszélt Hegyi erre, mint akit a puskából kilőnek.

Kivolt tűzve a záróra 4 órára. Azt mondja a választási jegyző $\frac{3}{4}$ négykor: no még vonalozok vagy 10 szavazóra való. De iszen, oda szól Sinkó II. bíró, még vonalozhat vagy 42-öt, mert a parochián még 42 szavazó van: tyűh! az áldóját, szállal meg valaki futtában, akkor avizalok, mert a szabadelvű táborban még 62 szavazó vár leszavazásra, föl is rukkolt nyomban mind egytől-egyig, de bizony a parochia nem öntette a 42 szavazót.

Végre Ludrovay törtetett egyed magával, utánna nyomban a harangozó nyomult és ezzel be is harangoztak, — fuccs, már megint szavalhatja Hegyi Antal a költővel: «bukásom és a társaké, egy véres áldozata».

Öt óra volt, mire össze számoltatták a szavazatok, melyekből kitűnt, hogy a szabadelvűek legtöbb szavazata 308 volt, míg a Hegyi pártiak 252 szavazatot nyertek.

Vagy 100 Hegyi párti szorongott a község háza bejárója alatt várva az eredmény kihirdetését. Ott hallgatták a Hegyi embereinek egyrésze is a kihirdetést. Lehorgaszott föl szomorúan ballagtak a Máték, Ornyik Mihályval.

Megszólították a kint várakozók: No, mi van? Egy se, feleli Ornyik. Egy szabadelvű se jött be? Nem az Isten; a mienkből egy se, megint kisem-miztek bennünket.

Hát már mindég megbukunk mink? No papolhat nekem Hegyi ezután; nem hiszek én kennek tiszteendő uram, mert csak emitt van az igazság, meg az erő, — én is oda szavazok ezután, ahun a többség van, vagyis a szabadelvűekhez.

— **Báró Luzsénszky Félix a búr háborúról.** Báró Luzsénszky Félix, aki a búr háborúról tartott érdekes felolvasásaival már eddig is nagy összegeket szerzett a *Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület* kulturális alapjának az ősz folyamán, ugyancsak az egyesület javára, folytatja fölülvise körútját. Csongrádra nov. 20-án (szerdán) érkezik a báró s ugyanaznap este 8 órákor felolvasást tart a Casino nagytermében. *Luzsénszky Félix* báró, aki eleinte mint közlegény küzdött a búr hadseregben, luzsinaí és reglicei Luzsénszky József 1848. 49. évi honvéd huszárszázados és *Sürmay* Alojzia grófnő fia. Eredetileg a katonai pályára készült és 1877-ben a cs. és kir. 4-ik ulánus-ezredben, majd 1878-tól Boszniaiban, a 7-ik huszárezredben szolgált. Részt vett az okkupációban, de megbetegedvén, a katonai szolgálatból kilépett. Utóbb a képviselőház tisztviselője lett, s ezen állásáról azért mondott le, hogy a harczerében mehesse, ahol azután vitézségével kivívta, hogy külön csapatot bízta rá, mely mindenütt derekasan állta meg a helyét. Egy tekintélyes világlap, a *Neue Presse* délafrikai harczeri tudósítója, nagy elismeréssel emlékezett meg annak idején a búr magyar bárójáról. «Watervallanderből Novitgedachta való visszatérésem közben, írja többek közt a tudósító, egy búr harczeres haladt el mellettem, aki már megjelenésével is megragadta figyelmemet. Nem fiatal ember már, de azért a harczerokban viselés ruhájában is, egyenes, büszke magatartásával és sajátosan előkelő közönségsével mindjárt a magyar mánásra emlékeztetett. Később tudtam meg, hogy *Luzsénszky Félix* báró volt. Bajtársai egész legendákat beszéltek róla. Kitűnő cselőlvő, az elhatározásban gyors, bátor és vitéz a harczerában, a veszélyben nyugodt és rettenthetetlen. Mint közember állt be a búrkor sorába s rövidesen feldobott (századossá), majd kommandáns (ezredessé) küldötték föl magát. Feljebbvalóinak teljes bizalmát s alárendeltjeinek föltétlen ragaszkodását bírta. Golyói ritkán tévesztettek czélt s az angolok százait terítették le véres harczerokban, a melyek reá nézve Dalmanuthánál végződtek. Kommandóját az angol túlerő később Portugál területre szorította s a honna több lehetetlen volt visszatérnie a harczerre.»

— **Ünnepi kritikuskunk.** Igen nyíjas, barátságos egyén a mi ünnepi kritikuskunk, akár csak ősi borulat! Megjegyzendő, ez a szavajárása, lapunkat sohasem olvassa, miként azt saját maga bevallja s mégis itél bölesen és okosan: elevenek és holtak fölött. Ehhez is tudomány kell, az igaz. No, aztán hogy lapunk irányával ő keserűsége nincs megelégedve, az igen természetes. Dicséremi ötlet, legalább a mostani időkben, nem szokta senki. Az igaz is, hogy nincs is mért. Innen van

azután, hogy előtette a búskomorság és fölcsapott ünnepi kritikuskunk. Mivel pedig a szabadelvűpárt 99% úgy szereti mint az ördög a tömjén füstöt, aláírások útján fogják kérni a felsőbb hatóságokat, hogy Csongrádot szabadítsa meg a tisztelt ünnepi kritikuskultól és tegyék be valami központi hivatalba, a hol egyedül csak aktákkal és nem emberekkel kell érintkeznie. Ezen közökhöz, hiszszük, mint egy ember fog csatlakozni a Hegyi-párt is.

— **Érdekes esküvő.** Egy dunamelléki város társadalmi életében előkelő szerepet játszott a Sz. család. Volt is miből. A vagyonban usztak, az úri osztály színe-jáva járt-kelt házukba és egyetlen eladó leányukért nem egy előkelő család sarja versengett. A művelt lelkületű leány azonban már régóta egy szerény jövedelmű megyei hivatalnoknak ígérte kezét és a dúsgazdag szülők leányuk hajlamának engedve, beleegyeztek a házasságba. Nem volt boldogabb jegyespár a világon, de nem is volt irigyletebb ember a városban, mint a vőlegény. A lakodalom napja már ki volt tűzve. Remény, szerelem és boldogság volt a fiatal jegyesek élete. De mint mindenhol, úgy itt is beigazolta a sors, hogy nincsen róza tövis nélkül. Sz.ék egy rokonuk lelkeltensége folytán elvesztették teljes vagyonukat.

Éppen az esküvő előtti napon jutott ez a hír nyilvánosságra. Az emberek összedugták fejüket. Találgatták hogy meg lesz-e az esküvő? A pletyka pedig a szélrózsa minden irányába elvitte a lehetetlennél lehetetlenebb híreket. Az esküvőre a meghívott vendégek már csak kíváncsiságból is teljes számmal megjelentek. Csalódtak. Az esküvőt megtartották. Szomorú volt nagyon, mert ezentúl a fiatal férjnek csekély fizetéséből az öregeket is el kellett tartania. Amennyi még jutott, hogy a lakzit megtarthatták. Számos üdvözlő sürgöny érkezett, melyek közül a következő visszaszerelte a vagyont a kétségbeesett család tagjainak: «A mai húzason nálunk vásárolt sorsjegyükkel megnyerték a főnyereményt. Török A. és Tsa bankháza Budapest V., Váci-körút 4.» Ilyen vígan végződött a kezdetben szomorú lakodalom.

Szerkesztői üzenet.

Jószue című fordítást azért nem közöljük, mivel az már kéziratban közléken forgott. Különbösen is lehetőleg eredeti és első kézből vett dolgozatokat adunk közre. Kézirata, kivételesen, rendelkezésére áll.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér:*)

Nyilatkozat.

A Tiszavidék folyton a legtisztességesebb férfiakat sérti és vádolja. Az utóbbi időben nekem jutott a tisztesség a Tiszavidék által rágalmatzatni. Köztudomású az is, hogy a Tiszavidék nem Casino tagok írják, ennek daczára azonban mégis kijelentem, hogy mikor a piacféren lévő házunk épült, az onnan kikerült földtömeget Szóke Illés volt tanácsbeli tölem elkérte és azt a város piúczának feltöltésére használta, ezen ténykörülmenyt a Szóke Illés volt tanácsbeli által alkalmazott Kaszaniczky János, Lantos János, Somodi István és Maszlag Ferenc földmunkások a fözsolgabíró által még 1897. évben megtartott vizsgálat alkalmával igazolták, mit a fözsolgabíróságnál 923/1897. p. a. elfekvő, de hiteles kiadványban Szilber Jánosnak a Tiszavidék kiadójának kikézesített határozat is igazol, s így valótlán az is, hogy ez ügyben a fözsolgabíró nem határozott, s hogy arról a Tiszavidék értesítve nem lett.

Ezen vádat többször, de következetes egyformasággal emeli ellennem a Tiszavidék, egy másik rágalmat azonban vártál. Eddig ugyanis avval vádolt, hogy én a kúttúrasi szerződés megkötésére kiküldött bizottságnak, melynek dr. Cicatrics Lajoson kívül Herke Ferenc elnöklele alatt Tekulics János, Réti Ferenc, Réti Ernő, Szabó Sándor és id. Kádár Henrik is tagja volt, Mayer vállalkozó megbízásából azon ajánlatot tettem, hogy a bizottság 1000 forintot kap a vállalkozótól ha a szerződést olyképp köti meg, hogy a vállalkozó a kúttúrásért a kért 10000 forintot megkapja; most pedig avval vádolt, hogy az 1000 forintot azért ajánlottam a bizottságnak, hogy ez a kúttúrát átvegye. Végtelen valótlán volt az előbbi vád, de még sokkal képtelenebb az utóbbi. Mert a bizottság csak a kúttúrasi szerződés megkötésére, nem pedig annak átvételére lett kiküldve és mert az átvétel és át nem vétel fölött nem a bizottság, hanem a képviselő testület határozott, végre mert a vállalat összeg nem is rugott 10000 forintot. Hogy pedig én a kúttúrásra vonatkozó szerződés megkötésekor a bizottságot nem akartam semmi kecségetéssel reabírni, hogy a kúttúrásért 1000 forint díjat fizessen vállalkozónak, sőt inkább én voltam az, ki figyelemztettem a bizottságot, hogy a vállalkozó olcsóbban is el vállalja a kúttúrát és ezért neki legfeljebb 8000 forint lenne felajánlandó, ezt a fözsolgabíró úr által vezetett vizsgálatról a fözsolgabíróságnál 6567/901. p. a. elfekvő iratok igazolják.

A fözsolgabíróságnál 923/1897. számú vizsgálati iratok igazolják azt is, hogy én házatam a felsőbb hatóság intézkedésének szoros betartásával építtettem.

A Tiszavidékkel való vitakozás alól magamat feloldva érzem, serteséért és rágalmaiért a kir. ügyészségnél feljelentettem.

Csongrádon, 1901. november 15.

Holló Adolf.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal.

Húsár leszállítás.

Mernyó Mihály mészáros tudatja a n. é. közönséggel, hogy nála

naponta friss marhabús kapható.
Kilója (40 kr.) 80 fillér.
Lakása a Kétág-utca sarkán.

562/191. végrh. sz

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 1900. évi 13528/p. számú végzése következtében dr. Grósz Arnold ügyvéd által képviselt Kaszaniczky Dénes javára Mucsi János és Laczkó József ellen hátralék 50 korona s jár. erejéig 1900. évi július hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 663 koronára becsült következő ingóságok, u. m. bútorok, korcsmai berendezések, lovak, kocsik és 90 kereszt búza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járás-bíróság 1901-ik évi V. 302/3. számú végzése folytán 50 korona hátralék tökéltetésére és eddig összesen 2 korona 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettek lakásán Csanyon leendő eszközésére 1901. évi november hó 23-ik napjának délelőtti 1/2-11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Csongrádon, 1901. november 9.

R. Papp István

kir. bírósági végrehajtó.

Czeglédén
Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint bortüzetének részletes árjegyzéke megjelint s ingyen és bérmentve küldetik. Saját termésű 2-szer fejített kitűnő új bor ára 18 fttól felfelé. Hordóval szolgálhatok.

Vizsonteladók kerestetnek.

Szőlőoltványok

szokványmlóságban.
A legkiválóbb 42 bor- és csomagefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia esomerek és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Orlasi tövis, isen gyorsan fejlődő sorsnyirovny. Ez az egyedüli, melyből 67 örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csokoly kiadással, melyen nemogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezésben rajzokkal ellátott útítelési és kezelési utasítás melékeltetik. Ezer esomere elég 200 meterre. — Ára 6 ft.

Diócsometék.

Orlasi jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek frnyesztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines lenyomatu **Időjegyzék** ingyen és bérmentve küldetik minden rendelés-követelésig. Az **Időjegyzésen** kívüli meg egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címre ingyen és bérmentve küldetia ker, m ly nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények találta pák, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: **Ermetéki első szőlőoltvány-terep. Nagy Kágya, u. p. Szegedvárd.**

Csongrád-sővényházi árment. és belvizszabályozó társulat.

254/901. sz.

Hirdetmény.

A csongrád-sővényházi ármentesítő és belvizszabályozó társulat folyó évi december hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor Csongrádon a város tanácstermében

KÖZGYŰLÉST

tart, melyre az érdekelt ártéri birtokosok ezennel meghívattak.

Tárgyak:

1. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1900. évi számadások átvizsgálásáról.
2. Számvizsgáló bizottság választása az 1901. évi számadások átvizsgálására.
3. A társulati tisztviselők illetményeinek felemelése iránti kérvényének tárgyalása.
4. Az 1902. évi költség előirányzat tárgyalása
5. Választmányi jelentés a folyó ügyekről.

A számvizsgáló bizottság jelentése a vonatkozó számadásokkal és az 1902. évi költségelőirányzat a vonatkozó választmányi határozattal a közgyűlést megelőző 15 napon át a társulat hivatalos helyiségében közszemlére lesznek kitéve és az érdekelték által betekintheők.

Csongrád, 1901. évi november 14-én.

Gr. Degenfeld Lajos
társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

10. §. A közgyűlésen a fensiki és mély árterbe eső területek teherviselési kulcsához (1:4) arányosított minden 100 ártéri becsoldó tulajdonosa vagy meghatalmazottja egy szavazattal bír; a 100 becsoldónál többet képviselő ártéri birtokos vagy teljhatalmu megbizottai pedig annyi szavazattal bírnak, a hány 100 becsoldás részletnek tulajdonosai.

A 100 becsoldónál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak s megbizottai által a közgyűlésen annyi szavazattal bírnak, a hány 100 becsoldat ártéri birtokuk összelete képvisel.

Azon esetre pedig ha a 100 becsoldónál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnak, a községi előjárás által fönti módon képviseltetnek.

A közgyűlésen való megbízás vagy meghatalmazás teljhatalmulag s írásban állítandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbestendő és visszavonásig érvényes. Az aláírás valóságát 2 tanu aláírásával igazolandó.

16895/p.1901. sz.

A szegedi kir. törvényszéktől.

Hirdetmény.

A szegedi kir. törvényszék, mint birtokbiróság által közhírré tétetik, hogy Csongrád község jogot nyert arra, hogy az általa létesítendő ellési községi közdülő közút áthelyezése céljaira Csongrád község határában a kisajátítási eljárás fogantatásának.

Az 1881. XLI. tcz. 46. §-ában szabályozott kártalanítási eljárásra határnapul folyó évi december hó 9 napjának d. e. 9 órája Csongrád község közházához kitűzetett. Az eljárás meneténél a kisajátítási összeírás sorrendje az irányadó. A kitűzött határnapra az érdekelték azzal a figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja, továbbá, hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

A távollevők, vagy ismeretlen tartozkodásuk számára ügygondnokul dr. Szarka Mihály ügyvéd neveztetett ki.

A kártalanítási eljárás a csongrádi 399. számú tjkyben 8706. 8708—8714/a hrszám alatt a Bozsik Mihály, Bozsik Apolló Samu Mihályné, Bozsik János, Bozsik Julianna Káta B. Józsefné és Bozsik Mihály nevére felvett ingatlanokra lesz megtartva.

Szegeden, 1901. évi október hó 17.

Zachariás
jegyző.

Hamza Géza
elnök.

Értesítés.

Draskovics Dezső úr házában a Berniczky-féle borbélyüzlet azonnal kiadó. Értekezhetni lehet ez iránt Weisz Márk könyvkereskedőnél.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyát nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Csongrádon:

Nigrinyi Zoltán, Ungvári József és Vladár Sándor gyógyszerárakban.

1.000.000 korona

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZEKE.

A legnagyobb nyer. legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
5	„	30000
1	„	25000
7	„	20000
3	„	15000
81	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1238	„	500
90	„	300
31700	„	200
8900	„	170
4900	„	130
50	„	100
8900	„	80
2900	„	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

KIVÁLÓ SZERENCSE

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyra-becsült veovink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sor-solási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160,000 koronát, egy hatalmas összeget sor-solnak ki. Az egész vállalat állami felügye-let alatt áll.

Az első osztály eredeti sorsjegyeinek terv-szerü betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) »	150 » 3.— »
egy fél (1/2) »	3.— » 6.— »
egy egész (1) »	6.— » 12.— »

A sorsjegyeket uánvétell vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megtendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a nyereményhúzások már november hó 21., és 22-én lesznek, azonnal de leg-később

f. év november hó 21-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körut 4 a.
2. Múzeum-körut II.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-jegyvet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben } utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm }
mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.) } Nemtetsző törlendő.

Pontos cím: _____
